

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

ที่ สค ๑๙/๒๕๕๘

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง

ผู้อุทธรณ์

:

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ

: กรมศุลกากร

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า [redacted] ผู้อุทธรณ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ และลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ถึงผู้อำนวยการส่วน วินัยและความรับผิดชอบทางละเมิด สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล กรมศุลกากร ขอข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ ประกอบการให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ตามคำสั่งกรมศุลกากร ลับ ที่ [redacted] ลง วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๕ รายการ ดังนี้

๑. สำเนาคำให้การของผู้อุทธรณ์ที่ให้การต่อคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ตาม คำสั่งกรมศุลกากร ลับ ที่ [redacted] ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ และคำให้การเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๒. สำเนาใบขนสินค้าขาเข้าชำระอากร จำนวน ๑ ฉบับ ตามที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐมีหนังสือแจ้งร้องเรียน

๓. สำเนาหนังสือผลการสืบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หนังสือกล่าวโทษ) ตามคำสั่งกรมศุลกากร ลับ ที่ [redacted] ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งข้อ กล่าวหาผู้อุทธรณ์

๔. สำเนาคำสั่งกรมศุลกากร ลับ ที่ [redacted] ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

๕. สำเนาหนังสือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ แจ้งกรม ศุลกากรกล่าวโทษเจ้าหน้าที่ศุลกากร (ผู้อุทธรณ์) ในจำนวน ๑๐๘ คน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๔ /๒๕๕๘

กรมศุลกากรมีหนังสือ ที่ กค ๐๕๑๖/ล ๓๒๐ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๗ ถึงผู้อุทธรณ์
เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ รายการที่ ๒ รายการที่ ๔ และรายการที่ ๕ โดยปฏิเสธการเปิดเผย
ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ หนังสือรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง
ตามคำสั่งกรมศุลกากร ลับ ที่ [REDACTED] ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยให้เหตุผลว่า เรื่องดังกล่าว
อยู่ระหว่างการดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่งกรมศุลกากร ลับ ที่ [REDACTED]
ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ และคำสั่งกรมศุลกากร ลับ ที่ [REDACTED] ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗ การ
เปิดเผยเอกสารดังกล่าวอาจจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่สำเร็จตาม
วัตถุประสงค์ได้ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายใน
หน่วยงานของรัฐ จึงไม่อนุญาตให้เปิดเผยตามนัยมาตรา ๑๕ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมศุลกากรดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน
และการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้อุทธรณ์ กรมศุลกากร และเอกสารที่
เกี่ยวข้องแล้ว สรุปความได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
(ป.ป.ท.) ได้มีหนังสือถึงกรมศุลกากรจำนวน ๒ ฉบับ แจ้งกรณีได้รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการนำเข้า
รถยนต์จากต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักรมีพฤติการณ์หลีกเลี่ยงภาษีอากรและหลีกเลี่ยงข้อจำกัด
ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๔๖๙ และพบว่ามีเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรจำนวน ๑๐๘ คน
มีพฤติการณ์น่าสงสัยว่ารับราคารยนต์นำเข้าราคาต่ำกว่าความเป็นจริง เป็นเหตุให้ผู้นำเข้ารถยนต์เสีย
ภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมน้อยกว่าที่ต้องชำระ กรมศุลกากรจึงมีคำสั่งที่ ๒๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐
พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ต่อมาคณะกรรมการสืบสวน
ข้อเท็จจริงได้รายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริงเสนออธิบดีกรมศุลกากร รวมจำนวน ๓ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑
เสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเจ้าหน้าที่จำนวน ๒๗ คน และยุติเรื่องจำนวน ๓ คน
ครั้งที่ ๒ เสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเจ้าหน้าที่จำนวน ๓๒ คน ยุติเรื่องจำนวน ๑๘ คน
งดการสอบสวนเพราะเกษียณอายุราชการจำนวน ๑๑ คน และสืบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจำนวน ๑๗ คน
ซึ่งรวมถึงผู้อุทธรณ์อยู่ในกลุ่มต้องสืบสวนเพิ่มเติมด้วย และครั้งที่ ๓ เสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนทางวินัยจำนวน ๙ คน ซึ่งรวมถึงผู้อุทธรณ์ด้วย ยุติเรื่องจำนวน ๖ คน ลงโทษตัดเงินเดือนจำนวน
๖ คน ลงโทษภาคทัณฑ์จำนวน ๑๑ คน และสืบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจำนวน ๓ คน

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๗ /๒๕๕๘

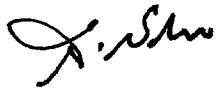
ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย กรมศุลกากรชี้แจงว่า กรมศุลกากรได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ หนังสือรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริง ซึ่งหมายถึงรายงานครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ แก่ผู้อุทธรณ์ เนื่องจาก เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย การเปิดเผยเอกสารดังกล่าวอาจจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ และข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐ กรณีผู้อุทธรณ์อ้างว่า ขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อใช้ในการแก้ข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยนั้น คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้แจ้งข้อกล่าวหาพร้อมสรุปพยานหลักฐานให้แก่ผู้อุทธรณ์เพียงพอต่อการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาอยู่แล้ว ผู้อุทธรณ์โต้แย้งว่า ไม่เห็นพ้องกับคำสั่งของกรมศุลกากรที่ไม่อนุญาตให้เปิดเผยรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริงโดยอ้างว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน เนื่องจากกรมศุลกากรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามคำสั่ง ลับ ที่ [REDACTED] ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗ แต่ผู้อุทธรณ์ได้ขอข้อมูลข่าวสารเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันหลังจากคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว แม้จะมีการสอบสวนทางวินัยแก่ผู้อุทธรณ์ แต่เอกสารรายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริงไม่มีผลกระทบและเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนทางวินัยเพราะเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่อาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวย่อมจะก่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้อุทธรณ์ในการต่อสู้แก้ข้อกล่าวหาได้อย่างชัดเจนและสามารถเตรียมเอกสารโต้แย้งการสอบสวนได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้มีประเด็นต้องวินิจฉัยเฉพาะข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ รายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง แม้การสืบสวนข้อเท็จจริงจะได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว แต่เรื่องนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการสอบสวนทางวินัย ซึ่งต้องนำข้อมูลการสืบสวนข้อเท็จจริงไปใช้เป็นฐานในการดำเนินการสอบสวนทางวินัยด้วย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับกรมศุลกากรได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ผู้อุทธรณ์ทราบหลายรายการ ซึ่งเพียงพอต่อการนำไปปกป้องสิทธิของผู้อุทธรณ์ได้แล้ว ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นว่าการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวของกรมศุลกากร ชอบแล้ว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๗ /๒๕๕๘

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการ บังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

—

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์)

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการ

(นายสุพจน์ ไพบูลย์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ปรีดี เกษมทรัพย์ ลาป่วย จึงมิได้ลงนามในคำวินิจฉัย